

نامه سرگشاده به هیئت نظارت بر انتخابات شوراهای مجلس شورای اسلامی

اعتراض به رد صلاحیت های خلاف قانون

نظر به این که طبق اخبار منتشر شده در برخی از مطبوعات و ابلاغیه‌های دریافتی، مبادرت به رد صلاحیت گسترده نامزدهای انتخابات شوراهای شهر و روستا، در تهران و شهرستانها، از جمله کاندیداهای نهضت آزادی ایران شده است، اعتراضمان را به شرح زیر به آگاهی شما و ملت ایران می‌رسانیم.

۱- نادرست بودن دلایل رد صلاحیت نامزدها

دلایل رد صلاحیت بسیاری از نامزدها بطور علنی منتشر نشده است. اما در بسیاری از شهرها، تمام یا جمعی از نامزدهای شناخته شده اصلاح‌طلبان رد صلاحیت شده‌اند. در میان رد صلاحیت شدگان کسانی هستند که در نهادهای حکومتی در سطوح مختلف مدیریت حضور داشته‌اند. برخی از آنان وزیر یا نماینده مجلس بوده‌اند و برخی دیگر از اعضای فعلی شوراها هستند. تعدادی از رد صلاحیت‌شدگان نیز وابسته به هیچ جریان یا حزب سیاسی نیستند. برپایه آن چه در روزنامه‌ها منعکس شده است، برخی به اتهام واهی عدم اعتقاد به اسلام رد صلاحیت شده‌اند.

معلوم نیست که چه کسانی و با چه مجوزی رأی به نامسلمانی افراد شناخته شده مسلمان داده‌اند. این نه تنها یک تخلف آشکار از قوانین جمهوری اسلامی، بلکه سرپیچی از دستورهای قرآنی است. خداوند در قرآن کریم می‌فرماید :

”یا ایها الذین آمنوا انا ضربتم فی سبیل الله فتبینوا و لا تقولوا لمن القی الیکم السلام لست مؤمنا تبتغون عرض الحیوة الدنیا فعند الله مغانم کثیره کذلک کنتم من قبل فمن الله علیکم فتبینوا ان الله کان بما تعملون خبیراً“^۱ (نساء - ۹۴)

آیا بازیهای سیاسی و تکاثر قدرت در نزد تصمیم گیرندگان تا آن اندازه مهم است که دستور خدا را زیر پای گذارند و به باطل در حق مسلمانان داوری به بی‌دینی کنند؟ وای بر شما! به موجب نامه‌های هیأت‌های اجرایی و نظارت استان به نامزدهای عضو نهضت آزادی ایران، که تماماً رد صلاحیت شده‌اند، به یکی یا برخی از موارد زیر استناد شده است :

۲- سابقه محکومیت

چند تن از اعضای نهضت آزادی ایران با استناد به این که بیش از ۱۵ سال پیش با اتهامات سیاسی بازداشت و در دادگاه غیرصالح انقلاب محکوم شده بودند رد صلاحیت شده‌اند. اما این یک بهانه غیرقانونی است، زیرا آن احکام با توجه به گذشت زمان طولانی، براساس مواد ۱۷۳ و ۱۷۴ قانون آیین دادرسی کیفری، مشمول مرور زمان شده‌اند، ضمن آن که دادگاه انقلاب علی‌الاطلاق فاقد صلاحیت ذاتی برای رسیدگی به اتهامات سیاسی است و چنان اتهاماتی می‌بایست به موجب اصل ۱۶۸ قانون اساسی

(۱) «ای کسانی که ایمان آورده‌اید، هنگامی که در راه خدا گام بر می‌دارید، پس خوب واری کنید و به کسی که به شما اظهار اسلام می‌کند نگویید تو مؤمن نیستی، که بخواهید بهره‌ی ناپایداری از زندگی دنیا را بدست آورید، چرا که غنیمت بسیار نزد خداست. پیش‌تر خودتان نیز همین گونه بودید و خدا بر شما منت نهاد. پس نیک واری کنید، که بی‌شک خداوند بدانچه می‌کنید بسی آگاه است.»

و قوانین ذی‌ربط در دادگاه‌های عمومی، به صورت علنی و با حضور هیات منصفه مورد رسیدگی قرار می‌گرفت. همین افراد در انتخابات دوره دوم شوراها کاندیدا شدند و صلاحیت آنان تأیید گردید.

در سال ۱۳۸۰ نیز تعدادی از اعضای نهضت آزادی ایران به دستور دادگاه انقلاب بازداشت و بدون رعایت موازین قانونی محاکمه شدند ولی احکام نهایی و قطعی درباره آنان هنوز ابلاغ و اجرا نگردیده است. بدیهی است که استناد به چنین آرای فاقده‌الجاهت قانونی است.

۳- عضویت در حزب غیرقانونی

برخی از نامزدهای انتخابات شوراها، که عضو نهضت آزادی ایران هستند، به استناد غیرقانونی بودن نهضت آزادی رد صلاحیت شده‌اند.

همان گونه که اطلاع دارید، کلیه احزاب طبق اصل بیست و ششم قانون اساسی آزادند، مشروط به اینکه اصول استقلال، آزادی، وحدت ملی، موازین اسلامی و اساسی جمهوری اسلامی را نقض نکنند. بدیهی است که اثبات نقض هر یک از موارد یاد شده به وسیله هر حزب، جمعیت و ... انحصاراً در صلاحیت یک دادگاه عمومی، با رعایت اصول قانون اساسی و مواد قانون احزاب است و رأی نهاد و مرجع دیگری وجاهت قانونی ندارد.

سالها پس از تصویب قانون احزاب و آیین‌نامه اجرایی آن، وزارت کشور ضمن اعلام آمادگی برای اجرای قانون، از احزاب و گروه‌ها دعوت کرد که برای تطبیق اساسنامه و وضعیتشان با الزامات قانون احزاب و درخواست پروانه فعالیت اقدام کنند. نهضت آزادی ایران نیز به کمیسیون ماده ۱۰ قانون احزاب واقع در وزارت کشور مراجعه و پس از اصلاح اساسنامه حزب، مدارک مورد نیاز را همراه با درخواست صدور پروانه تسلیم کرد ولی کمیسیون مذکور، که اکثریت اعضای آن از یک جریان سیاسی خاص مخالف نهضت آزادی بودند و رئیس آن مشاور سیاسی رئیس قوه قضائیه نیز بود، از صدور پروانه خودداری نمود. نهضت آزادی در این باره از وزارت کشور و کمیسیون ماده ۱۰ به دادگستری شکایت کرد ولی دادگاه بدوی، اگرچه به وکیل حقوقی نهضت آزادی اظهار کرد که کمیسیون ماده ۱۰ حق ندارد از صدور پروانه خودداری کند، چون خود را قادر به ایستادن در برابر مسئولان

بالا تر قوه قضائیه نمی‌دید به عدم صلاحیتش برای رسیدگی به آن شکایت رأی داد و پرونده به دیوان عدالت اداری ارجاع گردید. اما دیوان هرگز به این پرونده رسیدگی نکرد.

به علت عدم صدور پروانه فعالیت، نهضت آزادی ایران حزبی رسمی نبوده و شخصیت حقوقی به ثبت رسیده نیافته است و لذا نمی‌تواند از مزایای رسمی بودن، مانند تسهیلات بانکی و حق مالکیت اموال، استفاده کند ولی بنا بر اصول مسلم قانونی، فعالیت آن غیرقانونی نیست. در مراحل رسیدگی به اتهامات اعضای نهضت آزادی ایران، در بازداشت‌های گسترده سال ۱۳۸۰، موضوع قانونی بودن نهضت آزادی کتباً از وزارت کشور سؤال شد و مدیر کل امور سیاسی وزارت کشور کتباً اعلام کرد که به علت عدم صدور حکمی از سوی یک دادگاه صالح مبنی بر غیرقانونی بودن نهضت آزادی، این حزب غیرقانونی نیست. وزیر وقت کشور هم صریحاً و رسماً اعلام کرد که نهضت آزادی ایران اگرچه رسمی نیست، غیرقانونی نمی‌باشد. در انتخابات دوره دوم شوراهای، تحت نظارت مجلس ششم، صلاحیت هیچیک از کاندیداهای نهضت آزادی رد نشد. به بیان دیگر، قوه مقننه و نهادهایی که صلاحیت داوری درباره احزاب و اعضای آنها را دارند، نهضت آزادی را غیر قانونی نمی‌دانند. از این رو، نهضت آزادی ایران خود را حزبی قانونی و دلیل یا بهانه اعلام شده برای رد صلاحیت اعضایش را فاقد وجهت قانونی می‌داند.

۴- عدم وفاداری به قانون اساسی

در قانون جدید انتخابات شوراهای، به جای عبارت "اعتقاد به قانون اساسی و اصل متری ولایت مطلقه فقیه" تنها "وفاداری به قانون اساسی" ذکر شده است. این تغییر معرف چه چیزی است؟ چرا اعتقاد یا التزام به قانون اساسی به سطح "وفاداری" فرو کاسته شده است؟ وفاداری یک امر اخلاقی است، نه یک تعهد حقوقی. ظاهراً نویسندگان قانون جدید و تصویب کنندگان خود، اعتقادی به قانون اساسی نداشته‌اند و برای حفظ ظاهر واژه وفاداری را آورده‌اند.

نهضت آزادی ایران بارها از طریق صاحب‌های مسئولان آن، در بیانیه‌های رسمی و دفاعیات اعضای آن در دادگاهها اعلام کرده که به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ملتزم است و طبق مرامنامه‌اش

همواره مدافع و مراقب رعایت اصول آن می‌باشد، به همین علت، هرگاه از سوی حاکمیت اصولی از قانون یاد شده، بویژه اصول مربوط به حقوق ملت، خدشه‌دار یا پایمال شده است وظیفه‌اش دانسته است که نسبت به آن اعتراض کند. بنابراین، ادعای وفادار نبودن اعضای نهضت آزادی ایران به قانون اساسی بی‌پایه است.

۵- عدم اعتقاد و التزام عملی به ولایت فقیه

اصولاً، سوال کردن در مورد اعتقاد انسانها از مقوله تفتیش عقاید محسوب می‌شود و خلاف نص صریح قانون اساسی است. اعتقاد به اصل ولایت فقیه نیز نباید مورد سوال واقع شود. در مورد التزام عملی، اعضای نهضت آزادی ایران خود را نسبت به کل قانون اساسی جمهوری اسلامی ملتزم می‌دانند. هر یک از اصول قانون اساسی مشمول این التزام می‌شود و ضرورتی به تصریح در مورد یک اصل یا یک موضوع وجود ندارد. از این رو، همان طور که نهضت آزادی ایران در قطعنامه‌هایش با صراحت اعلام کرده است، اصل ولایت فقیه بدان صورت که در قانون اساسی نوشته شده و هماهنگ و همسنگ با بقیه اصول قانون اساسی که مربوط به حقوق ملت است، مورد التزام نهضت آزادی ایران می‌باشد.

در قانون پیشین انتخابات، اعتقاد و التزام به ولایت مطلقه فقیه در امتداد و عرض اعتقاد و التزام عملی به قانون اساسی آمده بود. در قانون کنونی، جای آن تغییر یافته و در ادامه اعتقاد و التزام عملی به اسلام آمده است. علاوه بر آنکه پرسش درباره اعتقاد شخص مصداق بارز تفتیش عقاید و خلاف اصل بیست و سوم قانون اساسی است، قرار دادن اعتقاد به ولایت فقیه در عرض و تراز اعتقاد به اسلام یک خلاف آشکار دیگر است. بنیانگذار جمهوری اسلامی و شارح اصل ولایت فقیه، در کتاب کشف الاسرار با صراحت ولایت فقیه را فرعی از فروع دین، که اعتقاد به آن بستگی به نظر مرجع دینی مورد تقلید دارد، اعلام کرده است. پس چگونه است که فرعی از فروع دین در امتداد و همسنگ با اصل دین آمده است؟

۶- تأیید صلاحیت نامزدها در دوره‌های پیشین

در انتخابات دوره پنجم مجلس و انتخابات دوره اول شورای شهر تهران (در دوران مجلس پنجم) و نیز در دوره دوم انتخابات شوراها (در دوران مجلس ششم)، تعداد قابل توجهی از اعضای نهضت آزادی ایران تأیید صلاحیت شدند و در فرایند انتخابات شرکت کردند.

حال به این سوال باید پاسخ داده شود که چگونه در دو دوره مجلس شورای اسلامی اعضای یک گروه سیاسی برای عضویت در شورای شهر تأیید صلاحیت ولی در دوره کنونی (مجلس هفتم) رد صلاحیت می‌شوند؟ مگر ما در دو کشور متفاوت با دو سیستم متمایز زندگی می‌کنیم؟ آیا مجلس هفتم خود را والاتر از مجالس پیشین می‌داند؟ یا چنین می‌پندارد که مجالس گذشته فاقد اعتبار و حق قانون‌گذاری و تشخیص صلاحیت داوطلبان نمایندگی مردم در مجلس یا شوراها بوده‌اند؟

در پایان به اعضای محترم آن هیأت موکداً توصیه می‌شود که به خاطر اهداف سیاسی زودگذر پا بر حق نگذارند، چرا که عمر این مقام‌ها کوتاه است، و به گونه‌ای رفتار نکنند که مجلس هفتم در تاریخ به عنوان بدترین مجلس جمهوری اسلامی ایران ثبت شود، انتظار و حق این است که آقایان محترم مدارک و سوابق نامزدها را با بی‌طرفی و دقت کامل و رعایت همه موازین مربوط بررسی کرده، اجازه ندهند که کاری خلاف قانون و شرع انجام یابد و جمع بزرگی از کاندیداها، که سابقه مدیریت در همین نظام را دارند و نیز اعضای یکی از قدیم‌ترین احزاب سیاسی کشور، که نشان داده‌اند دارای صلاحیت و تواناییهای لازم برای مدیریت امور شهری هستند، از وارد شدن به صحنه رقابت در انتخابات شوراها و امکان یافتن برای خدمت به مردم محروم شوند.

نهضت آزادی ایران